

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

д. філолог. н., професор

_____ В.Д. Шинкарук

“__8__” червня__2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засідання кафедри педагогіки

Протокол № _22_ від «_4_» _червня_ 2020 р.

Завідувач кафедри

_____ Р.В. Сопівник

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ МЕТОДИКА РОБОТИ ГУВЕРНЕРА ”

Галузь знань «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Освітньо-професійна програма Соціальна робота

Факультет (ННІ) Гуманітарно-педагогічний

Розробники: доцент кафедри педагогіки, к. пед. н. Маценко Л.М.

Київ – 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни
“Методика роботи гувернера”
(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	бакалавр (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Напрямок підготовки	6.010106 - “Соціальна педагогіка” (шифр і назва)	
Спеціальність	(шифр і назва)	
Спеціалізація		
Галузь знань	0101 – “Педагогічна освіта” (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	75	
Кількість кредитів ECTS	2,5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	немає (назва)	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	8	8 і 9
Лекційні заняття	26 год.	14 год.
Практичні, семінарські заняття	26 год.	12 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	23 год.	49 год.
Індивідуальні завдання	0 год.	0 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни „Методика роботи гувернера” є: сформувати у студентів наукові поняття про теорію і методику домашнього виховання та навчання, її цілі та завдання; допомогти їм в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо навчання і виховання особистості в сім’ї та навчити їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній педагогічній діяльності.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни „Методика роботи гувернера” є: ознайомити студентів з методикою роботи гувернера; озброїти майбутніх соціальних педагогів методиками вивчення, навчання та виховання дітей різних вікових груп.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: особливості роботи гувернера в сім’ї, встановлення взаємостосунків з дитиною та її батьками; особливості підготовки дітей до шкільного навчання; особливості виховання культури поведінки у дітей в громадських місцях, на природі, вдома, в гостях, під час приймання гостей; методику загартування і фізичного виховання дітей у сім’ї.

Вміти: здійснити вивчення особистості дитини, встановити її готовність до навчання в школі; розробити режим дня для дітей різних вікових груп; розробити сценарій сімейного свята; допомогти батькам у підготовці дитини до навчання в школі; допомогти дитині у підготовці уроків; організувати дозвілля дітей різного віку.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Змістовий модуль 1. Історичний розвиток гувернерства як системи формування самобутньої особистості.

Тема лекційного заняття 1. Методика роботи гувернера як навчальний курс. Зміст, мета і завдання курсу. Сучасні вчені, які займаються проблемою гувернерства. Гувернерство як один з напрямів дослідження соціальної та сімейної педагогіки. Визначення понять “гувернер”, “гувернантка”, “гувернерство”. Причини, що спонукають батьків звернутися до послуг гувернера.

Тема лекційного заняття 2. Виникнення і розвиток гувернерства від найдавніших часів існування людства до епохи середньовіччя. Виникнення і розвиток гувернерства від найдавніших часів існування людства до епохи середньовіччя. Гувернерство в найдавніші часи. Гувернерство в Стародавній Греції. Спартанська і афінська системи виховання. Філософи-гувернери. Гувернерство в Римі. Гувернерство в країнах Стародавньої Азії та Сходу. Гувернерство у східних слов’ян. Релігійно-церковне виховання в епоху середньовіччя. Лицарське виховання. Гувернерство на території Київської Русі.

Тема лекційного заняття 3. Розвиток і розквіт гувернерства в Європі у 19 столітті. Й.Г. Песталоцці, І. Кант, Й.Ф. Гербарт, Ф. Фр'юбель. Розвиток і розквіт гувернерства в Європі у 19 столітті. Й.Г. Песталоцці, І. Кант, Й.Ф. Гербарт, Ф. Фр'юбель, А. Дістервег, Г. Спенсер та їх вклад в розвиток гувернерства. Особливості гувернерства в Європі у 19 столітті.

Тема лекційного заняття 4. Розвиток гувернерства у 20 - на початку 21 століття в капіталістичних країнах. Розвиток гувернерства у 20 - на початку 21 століття в капіталістичних країнах. Розвиток педагогіки на початку 20 століття. Розвиток гувернерства в капіталістичних країнах. Сполучені Штати Америки. Методика М. Монтессорі. Особливості розвитку гувернерства в капіталістичних країнах на сучасному етапі.

Тема лекційного заняття 5. Основні етапи розвитку гувернерства від найдавніших часів існування людства до початку 21 століття. Основні етапи розвитку гувернерства від найдавніших часів існування людства до початку 21 століття. Основні етапи розвитку гувернерства. Відомі вчені, які займались гувернерською діяльністю. Особливості гувернерства як педагогічної системи. Перегляд і обговорення документального фільму «Обережно, няня!».

Змістовий модуль 2. Гувернерські методики виховання дитини в домашніх умовах.

Тема лекційного заняття 1. Методики виховання особистості в домашніх умовах в 16-18 столітті. М. Монтень, Франція, 16 століття, твір “Досвіди”. Ф. Бекон “Про батьків і дітей”. Я. А. Коменський “Материнська школа”. Дж. Локк “Думки про виховання”. Де Фенелон “Про виховання дівчиць”, “Телемак”. Ж.-Ж. Руссо “Еміль, або про виховання”, “Юлія, або Нова Елоїза”. Й. Базедов. Навчання і виховання дітей у школі “Філантропін”. Виховна система І. Канта.

Тема лекційного заняття 2. Методика виховання особистості в домашніх умовах в Російській Імперії в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року). Методика Ястребцева. Вклад психології в розвиток гувернерства. О.Ф. Лазурський, П.Ф. Лесгафт. Виховання в закладах закритого типу. М. Даниленко. Українські національні ідеї у вихованні. О.В. Духнович. Помилки у вихованні дітей. І. Самойлович, А. Комб. Виховання обдарованих і вередливих дітей. Г. Рукавишников. Особливості виховання особистості в Російській Імперії в 19 столітті.

Змістовий модуль 3. Гувернерські методики навчання дитини в домашніх умовах.

Тема лекційного заняття 1. Методики домашнього навчання 16-18 століття. Методика навчання М. Монтеня. Я.А. Коменський. Навчання в материнській школі. Дж.Локк. Розвиваюче навчання. Граф де Фенелон. Навчання хлопчиків і дівчаток. Ж.-Ж.Руссо. Методика навчання дитини з дванадцяти років. Навчання дітей в школі Йогана Базедова “Філантропін”. Особливості методик навчання в 16-18 століттях.

Тема лекційного заняття 2 Методика домашнього навчання в Російській імперії в 19 - на початку 20 століття. Збереження здоров'я дітей в процесі навчання. Рекомендації А. Дивногорського. Вивчення рідної та іноземної мов. Твір К.Д.Ушинського “Рідне слово”. Методика навчання читанню. Методика

навчання письма. Методика роботи з книгою. Особливості домашнього навчання в Російській Імперії в 19 століття.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Історичний розвиток гувернерства як системи формування самобутньої особистості.														
Тема 1. Методика роботи гувернера як навчальний курс.	1	2	2					3						3
Тема 2. Виникнення і розвиток гувернерства від найдавніших часів існування людства до епохи середньовіччя.	1	2	2					5	2					3
Тема 3. Характеристика гувернерства від Ренесансу до 18 століття (період 14-18 століття).	2	4	2				2	5	2					3
Тема 4.1 Розвиток і розквіт гувернерства в Європі у 19 столітті. Й.Г. Песталоцці, І. Кант, Й.Ф. Герbart, Ф. Фрьобель	2	2		2				5	2					3
Тема 4.2 Розвиток гувернерства в Російській Імперії у 19 столітті.	3	4	2				2	5	2					3
Тема 5.1 Розвиток гувернерства у 20 - на початку 21 століття в капіталістичних країнах.	3	2		2				5	2					3
Тема 5.2 Розвиток гувернерства у 20 - на початку 21 століття в соціалістичних країнах.	4	4	2				2	5	2					3
Тема 6.1 Основні етапи розвитку гувернерства від найдавніших часів	4	2	2					5	2					3

існування людства до початку 21 століття													
Тема 6.2 Перегляд і обговорення документального фільму «Обережно, няня!»	5	2		2									
Разом за змістовим модулем 1		24	12	6			6	38	14				24
Змістовий модуль 2. Гувернерські методики виховання дитини в домашніх умовах.													
Тема 7. Методики виховання особистості в домашніх умовах в 16-18 столітті.	5	4	2				2	5		2			3
Тема 7. Методики виховання особистості в домашніх умовах в 16-18 столітті.	6	2		2									
Тема 8. Методика виховання особистості в домашніх умовах у Європі в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року).	6	4	2				2	5		2			3
Тема 8. Методика виховання особистості в домашніх умовах у Європі в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року).	7	2		2									
Тема 9. Методика виховання особистості в домашніх умовах в Російській Імперії в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року).	7	4		2			2	5		2			3
Тема 10. Методика виховання особистості в домашніх умовах у 20 – на початку 21 століття (період з 1917 року).	8	4	2				2	1					1
Тема 10. Методика виховання особистості в	8	2		2									

домашніх умовах у 20 – на початку 21 століття (період з 1917 року).													
Разом за змістовим модулем 2	22	6	8			8	16		6				10
Змістовий модуль 3. Гувернерські методики навчання дитини в домашніх умовах.													
Тема 11. Методики домашнього навчання 16-18 століття.	9	4	2			2	5		2				3
Тема 12. Методика навчання дитини в домашніх умовах в Європі у 19 - на початку 20 століття.	9	2	2				3						3
Тема 13. Методика домашнього навчання в Російській імперії в 19 - на початку 20 століття.	10	4	2			2	3						3
Тема 14. Індивідуальне навчання дітей в 20 - на початку 21 століття.	10	2	2				5		2				3
Тема 15. Дидактичні матеріали для домашнього навчання дітей.	11	3	2			1	3						3
Тема 15. Дидактичні матеріали для домашнього навчання дітей.	11	2	2										
Тема 16. Діагностика готовності дитини до навчання у школі.	12	4	2			2	2		2				
Тема 16. Діагностика готовності дитини до навчання у школі.	12	2	2										
Тема 17. Методика підготовки дитини до школи.	13	4	2			2							
Тема 17. Методика підготовки дитини до школи.	13	2	2										
Усього годин	29	8	12			9	21		6				15
Курсовий проект (робота) з _____ <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>			-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	75	26	26			23	75		14	12			49

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4.1 Розвиток і розквіт гувернерства в Європі у 19 столітті. Й.Г. Песталоцці, І. Кант, Й.Ф. Герbart, Ф. Фрьобель	2
2	Тема 5.1 Розвиток гувернерства у 20 - на початку 21 століття в капіталістичних країнах.	2
3	Тема 6.2 Перегляд і обговорення документального фільму «Обережно, няня!»	2
4	Тема 7. Методики виховання особистості в домашніх умовах в 16-18 столітті.	2
5	Тема 8. Методика виховання особистості в домашніх умовах у Європі в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року).	2
6	Тема 9. Методика виховання особистості в домашніх умовах в Російській Імперії в 19 – на початку 20 століття (період до 1917 року).	3
7	Тема 10. Методика виховання особистості в домашніх умовах у 20 – на початку 21 століття (період з 1917 року).	2
8	Тема 11. Методики домашнього навчання 16-18 століття.	2
9	Тема 13. Методика домашнього навчання в Російській імперії в 19 - на початку 20 століття.	2
10	Тема 15. Дидактичні матеріали для домашнього навчання дітей.	2
11	Тема 15. Дидактичні матеріали для домашнього навчання дітей.	2
12	Тема 16. Діагностика готовності дитини до навчання у школі.	2
13	Тема 17. Методика підготовки дитини до школи.	2
	Усього годин	26

**5.
Теми
практичних
занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

ПАКЕТ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ. Варіант № 1.

Питання 1.

	Гувернер (гувернантка) - це
1	Особи, які наймалися для домашнього виховання й початкового навчання дітей у сім'ях дворян, вищих чиновників, буржуазії, купців
2	Особи, які займалися індивідуальним навчанням і вихованням дітей в сім'ях чи в освітньо-виховних закладах закритого типу, умови перебування дітей в яких наближені до домашніх
3	Особи, в обов'язки яких входило годувати і охороняти дітей
4	Особи, які цілодобово слідкували за дітьми

Питання 2.

	Встановіть зв'язки між поняттями та їх визначеннями.	
1. Гувернер (гувернантка)	А. Педагогічна система і окрема галузь педагогіки, що вивчає особливості індивідуального формування в домашніх умовах освіченої, гармонійно розвиненої, комунікабельної особистості з активною життєвою позицією	
2. Гувернерство	Б. Система гувернерського виховання, розроблена Йоганном Базедовим, відомим німецьким педагогом 18 століття	
3. Філантропізм	В. Особи, які займалися індивідуальним навчанням і вихованням дітей в сім'ях чи в освітньо-виховних закладах закритого типу, умови перебування дітей в яких наближені до домашніх	
4. Вимоги до гувернерів	Г. Виховання і навчання дитини є індивідуальним, воно відбувається в сім'ї або в установах закритого типу, де створюються наближені до родинного виховання умови	
5. Ознаки гувернерства	Д. Педагогічна чи медична освіта, знання вікової психології, теорії виховання, іноземних мов, шкільної програми, володіння комп'ютером, дитячим масажем	
6. Патронаж дитини	Е. Новий напрям в діяльності гувернера, що виник на початку 21 століття	

Питання 3.

	Кого в різні історичні періоди називали: домашній вчитель, домашній вихователь, кормилиця, педагог, дядько-служник, мамка, нянька, наставник, бонна, доглядачка, наглядка?
--	--

Питання 4.

	Встановіть зв'язки між назвою людей, які виконували роль гувернерів, історичними періодами і державами.	
1. Соціальний педагог	А. 9 століття	1. СРСР
2. Працівники служби "Бєбі-сїтер"	Б. 18 століття	2. Франція
3. Бонна	В. 20-21 століття	3. США
4. Знахарі, чаклуни, старійшини	Г. 6 століття до н.е.	4. Племена за первісно-общинного ладу
5. "Педагог" – раб	Д. Найдавніші часи	5. Київська Русь

6. Кормилиці, кормильці, мамки, няньки, священники	Е. 20 століття	6. Стародавня Греція
7. Мандрівні дяки	Є. 19 століття	7. Російська Імперія
8. Домашні наставники (наставниці), домашні вчителі (вчительки)		8. Україна
9. Репетитори, вчителі, вихователі інтернатів, класні керівники, наставники, куратори		

Питання 5.

	Які причини спонукають батьків звернутись до послуг гувернера?
--	--

Питання 6.

	Коли і де гувернерство було вперше узаконене на державному рівні?
--	---

Питання 7.

	Гувернерство в епоху Середньовіччя існувало у вигляді ... виховання.
--	--

Питання 8.

	Назвіть найвідоміших гувернерів періоду 14-18 століття.
1	Аристотель, М. Монтессорі
2	К. Маркс, К. Цеткін
3	М. Монтень, Я.А. Коменський, Дж. Локк, де Фенелон, Ж.-Ж. Руссо, Й.Базедов, Г.С. Сковорода
4	А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський, Ш.О. Амонашвілі, Б.П. Нікітін, В.Ф. Шаталов, І.П. Волков, І.П. Іванов, С.М. Лисенкова

Питання 9.

	Система гувернерського виховання, розроблена Йоганном Базедовим, відомим німецьким педагогом 18 століття, називається ...
--	---

Питання 10.

 - відомий український просвітитель 18 століття, 25 років свого життя був мандрівним учителем.
--	--

Питання 11.

	Відомий гувернер 19 століття ... займався проблемою виховання бідної сільської молоді, керував установою для бідних та притулком для сиріт.
--	---

Питання 12.

	Які групи гувернерів в залежності від їх професійної підготовки і роду діяльності існували на території України в 19 столітті?
1	Кормильці і кормилиці
2	Гувернери і гувернантки
3	Домашні наставники (наставниці) і домашні вчителі (вчительки)
4	Наглядачі і доглядачки

Питання 13.

	Які гувернерські методики застосовувались у 20 столітті в Сполучених Штатах Америки?
--	--

Питання 14.

	Гувернерство в Україні після 1917 року переслідуються з таких причин:
1	Гувернерство сприймається як ворожа галузь буржуазної педагогіки. Переважають ідеї соціалістичної педагогіки: освіта повинна бути безкоштовною і для всіх однаковою
2	Гувернерство гальмує навчання і виховання підростаючого покоління
3	Після 1917 року необхідність у гувернерстві відпала
4	Переважає виховання особистості в колективі, потрібні не самотні особистості, а слухняні виконавці

Питання 15.

	Репетиторство, індивідуальні додаткові заняття, навчання хворих дітей вдома, інтернати для обдарованих дітей, дітей з фізичними та інтелектуальними вадами, інститут класних керівників – це форми навчання і виховання, під виглядом яких існувало гувернерство в ... ?
--	--

Питання 16.

	Уряд якої держави і коли чинив найбільший тиск на гувернерство?
1	Стародавня Греція, 6 століття до н.е.
2	Франція, 16 століття
3	Україна, 21 століття
4	Російська Імперія, 19 століття

Питання 17.

	Які існують вимоги до сучасних гувернерів і гувернанток?
1	Педагогічна чи медична освіта, знання вікової психології, теорії виховання, іноземних мов, шкільної програми, володіння комп'ютером, дитячим масажем
2	Носити уніформу, бути ввічливим, для жінок – не користуватись косметикою і парфумами
3	Особливих вимог до сучасних гувернерів немає. Вони залишились такими ж, якими були у 18 столітті
4	Уміння поєднати роботу гувернера з роботою домогосподарки, повара, шофера, охоронця, тренера

Питання 18.

	У якій книзі описані рекомендації щодо родинного виховання дитини віком до 6 років?
1	М. Монтень “Досвіди”
2	Ф. Бекон “Про батьків і дітей”
3	Я.А. Коменський “Материнська школа”
4	Ж.-Ж. Руссо “Еміль, або про виховання”

Питання 19.

	В якому педагогічному творі висувається ідея про необхідність “загальмування” інтелектуального і морального розвитку дитини, а формування її тільки фізично до 12 років? Хто є автором твору?
--	---

Питання 20.

	Хто з видатних педагогів 19 століття застосував методику домашнього виховання у притулку для сиріт, в установі для бідної сільської молоді?
--	---

Питання 21.

	Які виховні проблеми розробляли європейські вчені 19 століття?
1	Попередження переросту і нервових розладів у дітей
2	Виховуючого навчання, природовідповідності і культуровідповідності виховання
3	Самовиховання
4	Всі варіанти відповіді правильні

Питання 22.

	В діяльності гувернера на початку 21 століття виник новий напрям, а саме: індивідуальний ... дитини, яка потребує особливої турботи та піклування.
--	--

Питання 23.

	Хто є автором першого ілюстрованого підручника з читання „Світ чуттєвих речей в малюнках”?
--	--

Питання 24.

	Винахідником кубиків з буквами, „трафаретного” способу навчання письма є
--	--

Питання 25.

	Назвіть особливості домашнього навчання в 16-18 століттях.
1	Навчання залежить від соціального стану та статі дитини

2	Дітей навчають за методиками, розробленими педагогами-новаторами: В.Ф. Шаталовим, С.М. Лисенковою, Є. М. Ільїним
3	Від учнів вимагають не зазубрювання, а розуміння матеріалу, вивчаються тільки ті відомості, які будуть потрібні дитині у майбутньому житті
4	Всі варіанти відповіді вірні

Питання 26.

	Хто з відомих педагогів 19 століття вперше поєднав вивчення загальних наук із оволодінням ремеслами?
1	М. Монтень
2	Й. Г. Песталоцці
3	М. Монтессорі
4	В.Ф. Шаталов

Питання 27.

	Кому належить ідея виховуючого навчання і розвитку багатогранного інтересу?
1	Й.Г. Песталоцці
2	Й. Ф. Гербарт
3	Я. А. Коменський
4	С.М. Лисенкова

Питання 28.

	Ф. Фрєобель пропонує використовувати у процесі навчання ігри. Які з перерахованих ігор є зайвими?
1	сюжетно-рольові ігри
2	рухливі ігри
3	ігри дозвілля
4	педагогічні ігри
5	сидячі ігри
6	догляд за тваринами
7	дидактичні ігри
8	спортивні ігри
9	догляд за рослинами

Питання 29.

	Найбільше гувернерського виховання потребують діти з ... типом темпераменту.
--	--

Питання 30.

	Навчання здійснювалось у вигляді гри, розробляються дидактичні правила і принципи, ефективність навчання пов'язують з розвитком інтересу в учнів, розробляються нові методики навчання, які допомагають засвоїти великий обсяг знань, що збільшується з розвитком науки - це особливості домашнього навчання в у столітті.
--	--

8. Методи навчання

Лекція, розповідь, бесіда, пояснення, роз'яснення, вправа, самостійна робота, практична робота, самостійна робота з книгою, демонстрація, ілюстрація, диспут, мозкова атака, проблемного викладу, пізнавальний спір.

9. Форми контролю

Індивідуальна і фронтальна перевірка знань, підсумковий контроль (залік).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл.1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

11. Методичне забезпечення

1. НМК з дисципліни.
2. Маценко Л.М. Методика роботи гувернера : навчально-методичний посібник для підготовки фахівців напряму 0101 – «Педагогічна освіта» зі спеціальності 6.010103 – «Соціальна педагогіка». - К. : ДАКККіМ, 2010. – 242с. – 15,2 у.д.а.
3. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник. Вид. 3-тє, доп., перероб. – К. : НАКККіМ, 2012. – 360 с. – 20,8 ум. др. арк. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Гриф надано Міністерством освіти і науки України (лист №1/11-5467 від 15.07.2009 р.).
4. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни ”Методика роботи гувернера” для підготовки фахівців напряму 0101 – “Педагогічна освіта” зі спеціальності 6.010100 - “Соціальна педагогіка” / Л.М. Маценко. - К.: НУБіП України, 2009. – 58 с.
5. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни ”Методика роботи гувернера” для підготовки фахівців напряму 0101 – “Педагогічна освіта” зі спеціальності 6.010106 - “Соціальна педагогіка” (заочне відділення) / Л.М. Маценко. - К.: НАКККіМ, 2011. – 56 с. – 3,4 у.д.а
6. Маценко Л.М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни ”Методика роботи гувернера” для підготовки фахівців напряму 0101 – “Педагогічна освіта” зі спеціальності 6.010106 - “Соціальна педагогіка” (денне та заочне відділення). Вид. 2-ге, доп., перероб. / - К.: НАКККіМ, 2013. – 47 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Маценко Л.М. Методика роботи гувернера : навчально-методичний посібник для підготовки фахівців напряму 0101 – «Педагогічна освіта» зі спеціальності 6.010103 – «Соціальна педагогіка». - К. : ДАКККіМ, 2010. – 242с. – 15,2 у.д.а.
2. Сарапулова Є.Г. Психолого-педагогічні основи навчально-виховної діяльності гувернера : монографія / Є.Г. Сарапулова. - К. : МАУП, 2003. - 264 с.
3. Савельєва Н.М. Методика роботи гувернера: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. – Полтава, 2004. – 96 с.

Допоміжна

1. Агафонова И.Н. Учимся думать : занимательные логические задачи, тесты и упражнения для детей 8—11 лет / И.Н. Агафонова. — 1996.

2. Агеева С.И. Обучение с увлечением / С.И. Агеева. - М., 1992.
3. Барко В.І., Тютюнников А.М. Як визначити творчі здібності дитини? / В.І. Барко, А.М. Тютюнников. — К. - 1991.
4. Эрдниев П.М., Эрдниев Б.П. Теория и методика обучения математике в начальной школе / П.М. Эрдниев, Б.П. Эрдниев. — М., 1988.
5. Едкина Н.Б., Мариничева О.А. Учим детей наблюдать и рассказывать / Н.Б. Едкина, О.А. Мариничева — Ярославль, 1996.
6. Жуйков С.Ф. Психология усвоения грамматики в начальных классах / С.Ф. Жуйков — М., 1964.
7. Зайцев В.Н. Резервы обучения чтению / В.Н. Зайцев. — М., 1991.
8. Клюева Н.В., Касаткина Ю.В. Учим детей общению (характер, коммуникабельность) / Н.В. Клюева, Ю.В. Касаткина — Ярославль, 1996.
9. Костюк Г.С. Здібності та їх розвиток у дітей / Г.С. Костюк. — К., 1963.
10. Мозола Р.С., Демчишин А.А. Рухливі ігри / Р.С. Мозола, А.А. Демчишин. — К., 1985.
11. Мілер'ян Є.О. Увага та її виховання у дітей / Є.О. Мілер'ян. — К., 1955.
12. Никитин Б.П., Никитина Л.А. Мы, наши дети и внуки / Б.П. Никитин, Л.А. Никитина. — М., 1989.
13. Симоновский А.Э. Развитие творческого мышления детей / А.Э. Симоновский. — Ярославль, 1996.
14. Станкевич Г.П., Дунцова Х.Г. Этикет за столом / Г.П. Станкевич Х.Г. Дунцова. — М., 1990.
15. Феофилов Л.Г. Умеете ли вы себя вести / Л.Г. Феофилов. — К., 1990.
16. Мадорский Л.Р., Зак А.З. Таня, Люда, Сережа, Антон — младшие школьники / Л.Р. Мадорский, А.З. Зак // Педагогический факультет. — М., 1989. — № 3. - С. 99-189.
17. Методические рекомендации по определению функциональной готовности к школьному обучению. – М., 1986.
18. Сарапулова Є.Г. Статус гувернера в суспільстві / Є.Г. Сарапулова // Світло. — 2000. — № 4. — С. 77-80.
19. Сарапулова Є.Г. Українські народні ігри дітей і молоді влітку / Є.Г. Сарапулова // Фізичне виховання в школі. — 1998. — № 2. — С. 28-30.
20. Сарапулова Є.Г. Фізіологічно доцільний режим дня / Є.Г. Сарапулова // Дошкільне виховання. — 2001. — № 5. — С. 13-15.
21. Сарапулова Є.Г. Формування оптимальної самооцінки як передумова становлення активної життєвої позиції особистості / Інноваційна система виховної роботи на основі проектування соціального розвитку особистості : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. 1-2 березня 2001 р. / Є.Г. Сарапулова — Луцьк, 2001. — С. 116-123.
22. Сарапулова Є. Г. Шляхи підвищення педагогічного рівня батьків і гувернерів у Російській Імперії (наприкінці ХІХ — на початку ХХ століття) / Є.Г. Сарапулова // Збірник наук, праць Української Акад. держ. упр. при Президенті України : Вип. 1. — К., 2001. — С. 168-173.
23. Сарапулова Є.Г. Історичний досвід фахової підготовки гувернерів у Російській Імперії / Є.Г. Сарапулова // Педагогіка і психологія. — 2000. — № 3.

- С. 140-147.
24. Сарапулова Є.Г. Неординарна та девіантна поведінка дітей / Є.Г. Сарапулова // Світло. — 2001. — № 1. — С. 43- 45.
 25. Сарапулова Є.Г. Організація системи домашнього навчання й виховання на державному рівні / Є.Г. Сарапулова // Педагогіка і психологія. — 2000. — № 2. — С. 131-137.
 26. Сарапулова Є.Г., Панченко Г.Д. Зимові народні ігри в дозвіллі дітей і молоді / Є.Г. Сарапулова, Г.Д. Панченко // Фізичне виховання в школі. — 1998. — № 4. - С. 12-14.
 27. Сарапулова Є.Г. Провідні тенденції розвитку родинної педагогіки у найдавніші епохи існування людства / Є.Г. Сарапулова // Українознав. в системі вищої освіти. Збірник наук. праць — К. : ВГІ НАОУ, 2001. — С. 219-225.
 28. Сарапулова Є.Г. Програма навчального курсу «Методика роботи гувернера» / Є.Г. Сарапулова / Соціальна педагогіка : кваліфікаційна характеристика, навч. план та прогр. вищих учбових закладів для спеціальності 7.01.01.06 / За заг. ред. І.М. Мельникової. — К. : Час молоді, 1999. — С. 97-111.
 29. Сарапулова Є.Г. Програма курсу «Методика роботи гувернера» / Є.Г. Сарапулова / Соціальна педагогіка : навч.-метод. посібник / За заг. ред. А.Й. Капської. — К. : ІЗМН, 1998. — С. 120-129.
 30. Сарапулова Є.Г. Професійна підготовка гувернерів : ретроспективний огляд — сучасність — перспективи / Є.Г. Сарапулова // Педагогіка і психологія. — 2000. — № 4. — С. 134-139.
 31. Николаев С. Давно забытое? Новое! Возрождение гувернерства / С. Николаев // Начальная школа. — 1995. — № 36. — С. 2.
 32. Побірченко Н., Попиченко С. Диплом для гувернантки / Н. Побірченко, С. Попиченко // Освіта. — 2000. — № 44 (4-11 жовтня). — С. 3.
 33. Гувернантку замовляли? «Круглий стіл» з проблем індивідуального виховання // Дошкільне виховання. - 1999. - № 4. - С. 10-11.
 34. Сарапулова Є.Г. Психолого-педагогічні основи навчально-виховної діяльності гувернера : монографія / Є.Г. Сарапулова. - К. : МАУП, 2003. - 264 с.
 35. Соціальна педагогіка : навчально-методичний комплекс / За ред. А.Й. Капської. — К. : ДЦССМ, 2003. — 338 с.
 36. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. - К. : Либідь, 1997. — 376 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Депозитарій гуманітарно-педагогічного факультету.